

IMPAS

de **Tuncer Cücenoglu**

Piesă în două acte

Traducere: Despina Grigorescu

cucenoglutuncer@gmail.com
tcucenoglu@hotmail.com

<http://www.tuncercucenoglu.com/>

**@ Toate drepturile de autor rezervate: Tuncer Cücenoglu, 1980, pentru
original.**

@ Toate drepturile traducerii în limba română: Despina Grigorescu

PERSONAJELE

CELIKA - În vârstă de vreo 30 de ani.

SPANOS - În vârstă de vreo 40 de ani.

LILIKA – În vârstă de vreo 20 de ani.

DECORUL

Un salon destul de mare, în dreapta ușa care dă spre salon. În stânga ușa dă spre camera care nu se vede. Chiar în față ferestre ale căror perdele sunt trase.

O canapea și niște fotolii. O bibliotecă, o sobă de fier cu gaze, un suport de reviste și un telefon.

Un divan în loc de pat.

DE CE S-A ALES GRECIA CA LOC AL ACȚIUNII?

În trecutul său apropiat, Turcia a cunoscut momente intense de teroare. A fost o perioadă de nebunie, în timpul căreia aproape cinci mii de persoane au pierit, alte mii au fost rănite, și chiar schilodite pentru tot restul vieții lor.

Ca fiecare, am resimțit suferința acestei epoci, la care am fost martor fără să pot acționa în aceeași măsură fiind obligat să stau departe de evenimente. Mulți bărbați respectabili din țara mea, scriitori și intelectuali, și-au pierdut viața în cursul acestei perioade de răzmeriță. Unul dintre ei, ABDI IPEKCI, scriitor și gazetar, democrat și partizan al păcii, a fost asasinat în mod sălbatic.

Atunci când în 1980 a fost organizat un concurs de dramaturgie purtând numele de ABDI IPEKCI, eu m-am hotărât să particip. Am reflectat îndelung. În cele din urmă, mi-a venit ideea ca piesa pe care o voi prezenta la acest concurs să reflecte în același timp concepția lui ABDI IPEKCI asupra lumii, și să conțină astfel un mesaj împotriva violenței. Așa s-a născut *Impas*. Aici voi povesti teroarea pe care am trăit-o. Dar cum și în ce ambianță? Nu puteam să aleg țara mea ca loc al acțiunii, căci încă nu s-a uitat suferința, iar noua perioadă de toleranță care tocmai se stabilise era încă prea tânără ca să credem în ea. Aș fi putut greși pentru că îmi lipsea depărtarea istorică necesară.

Ori, noi aveam în fața noastră un model foarte reușit, Grecia vecina noastră.

Și Grecia cunoscuse o perioadă neagră de șapte ani între 1967-1974. Ea cunoscuse îndeosebi teroarea Statului sub forma sa cea mai crudă. Acesta nu a fost unicul motiv care m-a incitat să transpun tema din *Impas* într-un cadru helenic. Grecia era de asemenea țara unui popor, care ajunsese să termine aceasă perioadă neagră, să instaureze democrația și să-i asigure funcționalitatea, prin stabilirea instituțiilor adecvate, în mod special surprimând tortura și opresiunea. În perioada amnistiei tortura și opresiunea nu au fost folosite în timpul judecării vinovaților din această perioadă neagră. Astfel, alegerea Greciei a fost o alegere foarte importantă pentru mine, oferindu-mi un model față de care eu puteam să aleg o soluție... Iată motivele alegerii Greciei ca loc de acțiune pentru piesa mea.

Sper că modelul grec ca intra în istoria mondială a democrației și va ocupa o poziție privilegiate în curs de dezvoltare.

TUNCER CÜCENOĞLU

Actul întâi

Înainte de ridicarea cortinei se aude de la difuzor:

O voce masculină – O lovitură de Stat a avut loc la 21 aprilie 1967 în Grecia. Papadopoulos și tovarășii lui au înfăptuit-o și au pus mâna pe putere. Parlamentul a fost dizolvat. Toate partidele au fost puse sub interdicție. S-a format un Guvern Național. Ca măsură e insistență 30,000 de personae au fost arestate. Printre ele se aflau scriitori, artiști, profesori și muncitori. Cea mai mare parte au fost considerați nevinovați și au fost eliberați. Cu toate acestea ei au fost oprimați și torturați.

Un zgomot de pași fermi și cadențați se apropie și se îndepărtează.

O voce femină – Șapte ani mai târziu...Atena...1974...

La ridicarea cortinei răsună un sunet de clopote...tunet...Celika întoarce spatele spectatorilor. Ea are un pistol în mână. Verifică gloanțele și pune amortizorul. Așteaptă. Când ea aude un zgomot de pași merge lângă ușă și trage cu urechea. Sonerie...Ea așteaptă...Din nou sonerie...

LILIKA - Eu sunt, deschide!

Celika deschide repede ușa. Lilika intră.

CELIKA - Ați sosit?

LILIKA - El este jos?

CELIKA - Cum e el?

LILIKA - Nu știu.

CELIKA - Nu bănuiește nimic?

LILIKA - Nu cred.

CELIKA - Și mașina?

LILIKA - E mașina lui.

CELIKA – Ar fi putut să vină cu mașină oficială.

LILIKA – Eu am insistat ca să vină cu mașina lui.

CELIKA – Fie. Vezi că am făcut bine că am învățat să conduc?

LILIKA – Da, e adevărat. Totul se va întâmpla fără probleme, nu-i așa?

CELIKA – De ce ar fi probleme?

LILIKA – Păi așa...

CELIKA – Tu ești îngrijorată.

LILIKA – Soldații patrulează în cartier.

CELIKA – Ei patrulează în fiecare noapte.

LILIKA – Ei iau măsuri de precauție.

CELIKA – Ce măsuri de precauție?

LILIKA – Vor să reprime ceva.

CELIKA – Ce anume?

LILIKA – Nu știu.

CELIKA – Nu-ți dai seama că-ndrugi prostii? Crezi că se iau măsuri de precauție împotriva noastră?

LILIKA – Nu sunt în măsură să gândesc...Am încercat aceași neliniște în timpul întâlnirii noastre la restaurant. Aveam impresia că toate persoanele din jurul nostru se comportau de parcă știau totul.

CELIKA – Totul?

LILIKA – Că-l vom conduce aici.

CELIKA – Încetează să spui prostii. Spune, el a băut?

LILIKA – Da...

CELIKA – Mult?

LILIKA – Două pahare. Dacă l-aș fi lăsat ar fi băut mai mult.

CELIKA – Ar fi trebuit să-l lași să bea.

LILIKA – Dar trebuia să conducă după-aia.

CELIKA – E adevărat. Ai făcut bine.

LILIKA – El va putea să bea aici cât o să aibă chef. Până o să crape.

CELIKA – Cât timp mai așteaptă jos?

LILIKA - Eu i-am spus să aștepte 5 minute. Va urca când voi trage perdeaua și voi trage lumina.

CELIKA – Fă-i semn să urce.

LILIKA – Mai așteaptă un pic...la început totul mi se părea atât de ușor.

CELIKA – Și atunci?

LILIKA – Când va veni momentul să trecem la acțiune nu va mai fi atât de ușor.

CELIKA *o intrerupe* – Dar vezi ca totul se petrece bine.

LILIKA - Tu crezi că totul o să meargă bine până la sfârșit?

CELIKA - Da, bine-nțeleș că da. Nu trebuie să-ți fie frică.

LILIKA- Frică...nu pot să mă stăpânesc să nu-mi fie frică. Este ceva ciudat. E peste controlul meu.

CELIKA – Tu, tu joci o mică Antigona foarte reușită...Vom face din tine o actriță profesionistă.

LILIKA – Dar acum nu suntem la teatru...Este altceva.

CELIKA – Nu suntem la teatru.

Ea râde.

Privește! Nu se poate să avem o scenă mai bună! Vom juca de-ndată o piesă cunoscută. Actorii ei sunt Celika, Lilika și Spanos...Hai, e timpul să-ncepem!

LILIKA – Nu, hai să mai așteptăm un pic...

Se aude tinetul...apoi liniștea revine...

CELIKA – De ce să nu renunțăm la planurile noastre...?
LILIKA – Ți-ai pierdut mințile sau ce...?
CELIKA – Presimt o nenorocire...
LILIKA – E prea târziu să dăm înapoi...
CELIKA – Aproape ne-am atins scopul și vrei să o lăsăm baltă?
LILIKA – Mi-e frică și nu mă pot stăpâni...
CELIKA – Ție ți-era frică și înainte de a apărea pe scenă... În
definitive ce ți s-a întâmplat? Tu erai foarte aplaudată la intrarea în scenă?
Nu-i adevărat, zi-mi?
LILIKA – Cobor imediat și îi spun că sora mea s-întors... o să plece...
CELIKA – Ah, pentru tine e așa de simplu? Să plece așa? Sunt șapte
ani de când visez această clipă. Sunt șapte ani de când aștept. M-am gândit
la totul până în cel mai mic detaliu. Vrei să-nabuși această dorință de
răzbunare pe care o țin în mine de ani de zile? Care a crescut ca un copil în
pânțele mamei... Nu, nu pot... nedreptatea trebuie pedepsită... Și cel care a
comis-o nu poate să se plimbe în libertate așa, fără să i se ceară socoteală...
Lucrurile trebuie repuse în ordine. Trebuie făcută dreptate! Nu se poate
altfel... Lilika, tu ești sora mea, vrei să permit să ți se facă rău?
LILIKA – Nu, bine-nțeles că nu...
CELIKA – Atunci de ce ți-e frică? Fă cum ți-am spus, n-ai nevoie să-
ți fie frică. Fă ce trebuie să faci. Nu e atât de complicat cât pare. Dacă nu
vrei s-o faci tu, atunci o să cobor eu, îi zbor creierii și-l scutim de judecată.
LILIKA – O să te oprească...
CELIKA – Probabil că ei o să-mi zboare și mie creierii... Așa că dacă-
l facem să urce... puteam să aranjăm totul ca și cum...
LILIKA – Și dacă bănuiește ceva? Dacă simte că e ceva în neregulă?
CELIKA, *arătând pistolul* – Asta nu face zgomot... dar nu cred că o
să te folosești de el... Nu se va-ntâmpla nimic. Am organizat totul. Am
prevăzut toate dificultățile. De câte ori n-am repetat scena...? Mișcare după
mișcare... ca un jucător bun de șah... după fiecare atac am calculat toate
contraatacurile possible și imaginare... Avem o soluție pentru fiecare din ele.
Vezi, ne-am luat toate măsurile de precauție... Hai, trage un pic
perdeau... aprind lumina și așteaptă... o să urce... tu ești o fată încântătoare...
el n-are decât o idee în cap acum. Să urce și să se culce cu tine cât mai
repede... (*Văzînd că ea tremură.*) Nu o să te aibă niciodată. Niciodată. Pentru
că totul o să se deruleze cum am prevăzut... Acum, trage perdeaua... hai...
Lilika trage perdeaua ferestrei.
Trebuie ca totul să meargă bine.
LILIKA – De acord...
CELIKA – Nu uita să-l întrebi de fiul lui.

LILIKA – Bine, dacă vrei, dar ce ce trebuie să recurgem la acest procedeu?

CELIKA – Este cel mai mare atu al nostru...Înțelegi? E bine?

LILIKA – Cred că da.

CELIKA – Hai, la treabă.

Intră în cameră. O auzim cum închide ușa cu cheia după ea. Lilika trage perdeaua. În timp ce se pregătește să aprindă lumina Celika deschide ușa și merge spre ea. (Neliniștită.) Dumnezeu! Dumnezeu! Cât pe-aci să-l uit. Ia pistolul de pe masă și se întoarce în cameră...Lilika aprinde lumina...Se aude un zgomot de pași...Sonerie...Lilika deschide ușa cu anxietate.

SPANOS, cu un radio de mașină în mână, - Ca să fiu sincer, începusem să-mi pierd speranța.

LILIKA – De ce?

SPANOS - Am crezut că sora ta s-a întors. Văzînd că tînara privește ce ține în mână. Imprejurimile sunt pustii pe aici. Cineva putea să se servească de el.

LILIKA – Nu-nțeleg.

SPANOS – Adică să-l fure...se fură mult în ziua de azi. Sunt atent.

Lilika îi ia din mână radioul și îl pune pe masă. Apoi îi ia pardesiul pe care îl pune în cuier.

SPANOS - N-ai niște papuci?

LILIKA – Poți să intri cu pantofii.

SPANOS – Am să murdăresc.

LILIKA – Nu-i nimic.

Spanos își sterge pantofii pe preș.

SPANOS – Eu, dacă aș putea, mi-ș scoate pantofii chiar și la birou. Când sunt încălțat am mereu impresia că sunt pe stradă.

LILIKA – Atunci scoate-i dacă te simți mai comod descălțat.

SPANOS – Mi-a amorțit un picioare...de așteptare...

Se așază rîzînd.

Aveți un apartament drăguț...dar locuiți foarte departe...

LILIKA – E o stație de autobuz la 100 de metri de aici. Avem un autobuz la fiecare jumătate de oră.

SPANOS – Este totuși departe.

LILIKA – Dar nu plătim scump chiria.

SPANOS – Dacă ați închiria un apartament aproape de centru nu ar fi mai aproape de voi?

LILIKA – Am făcut socoteli. E mai economic așa.

Spanos își dă seama că Lilika e neliniștită.
SPANOS – Ești ciudată...tu ai ceva?
LILIKA – Eu? Ciudată? Cum așa?
SPANOS – Da, da, ești nevoasă...Ce ți s-antamplat?
LILIKA – Până azi n-am adus pe nimeni în acest apartament. Poate că-i din cauza asta.
SPANOS - Probabil.
LILIKA – De ce spui probabil? Nu mă crezi?
SPANOS –Ba da, te cred. Cine locuiește la etajul de deasupra?
LILIKA – Un cuplu în vârstă.
SPANOS - Ei nu aprind lumina?
LILIKA – Probabil că nu sunt acasă. Cred că s-au dus să-și vadă copiii. Uneori petrec noaptea acolo.
Sirena ambulanței.
Vrei să aprind soba...
SPANOS - Nu...
LILIKA – S-a răcit vremea.
SPANOS – Dacă vrei aprinde-o. Am impresia că ție frig.
LILIKA – Am avut un frison.
SPANOS – Plouă...poate e de la umiditate.
LILIKA – Dacă îmi permiți o să trec pe la bucătărie. Totul e gata.
Ea iese. El vrea să deschidă ușa camerei. Lilika intră cu un platou în mână. Spanos arătând către cameră cu capul.
SPANOS – Este camera ta.
LILIKA – Este camera sorei mele. Eu dorm aici.
SPANOS – Și în noaptea asta?
LILIKA – Da.
SPANOS - Singură, singurică?
LILIKA – Mă faci să roșesc.
SPANOS – De ce aici și nu în cameră?
LILIKA – Sora mea este foarte ordonată. Se supără dacă intri în camera ei.
Ea se face că încearcă să deschidă ușa camerei.
Uite, iar a închis ușa cu cheia.
Spanos scoțând o legătură de chei din buzunar: Dacă vrei deschide-o.
LILIKA – Nu, nu.
SPANOS – Dar de ce?
LILIKA – Nu am nici un motiv ca să o deschid.
SPANOS – Vroiam să o văd.
LILIKA – Sora mea s-ar supăra pe mine.

SPANOS – Cum și-ar da seama că i-am deschis-o.
LILIKA – Dar nu este mai intim așa?
SPANOS – Ți-e frică de sora ta...
LILIKA - De fapt...nu e vorba de frică, e vorba mai degrabă de respect...
SPANOS – Înțeleg...Respect...
LILIKA - Ea face totul ca să îmi fac studiile.
SPANOS – Dacă ar sosi...
LILIKA – Am însoțit-o chiar eu la autobuz. Se întoarce cel mai devreme în 3 zile. Vrei apă?
SPANOS – Nu mulțumesc. Te-ai gândit la tot...
LILIKA, scâpând abil de îmbrățișările bărbatului – Da cred că da, dar să nu ne e grăbim.
SPANOS – Eu nu mă grăbesc.
LILIKA – Toată noaptea ne aparține nu-i așa?
SPANOS – Da.
LILIKA – În cazul acesta...
Ciconesc un pahar.
SPANOS – Interiorul vostru este foarte drăguț. Mai ales mobila...
LILIKA – Ți-am spus că sora mea lucrează într-un magazin mare de mobilă...O să-ți dezvălui un secret...E mobilă cu mici defecte. Care se vinde atunci angajaților.
SPANOS – Unde sunt defectele?
LILIKA – Nu se văd.
SPANOS – Atunci?
LILIKA – Ți-am spus că le vând. Nu le dau gratuit.
SPANOS – Pe credit.
LILIKA – Da, pe credit.
SPANOS – Atunci e bine.
LILIKA – Ce e bine în asta? Pe termen scurt ai impresia că cumperi gratuit . Dar pe termen lung, lucrurile se schimbă mult. Sora mea a cheltuit pe mobile asta aproape jumătate din venitul ei anual.
SPANOS – Nu aveți televizor.
LILIKA – Nu, n-am cumpărat.
SPANOS – După mine vă trebuie unul. Mie îmi place mult televiziunea. Emisiuni seriale, filme, e amuzant.
LILIKA – N-am cumpărat pentru că atunci când îl ai îți petreci tot timpul privindu-l iar eu trebuie să studiez.
SPANOS – Bine.
El se îndreaptă spre bibliotecă.

Cărți... cărți... și iar cărți...Cărțile nu te împiedică să te concentrezi asupra muncii tale.

LILIKA – Lectura mă destinde.

SPANOS *ia o carte de pe etajeră. Balena albă...Ce fel de carte e asta?*

LILIKA – O carte frumoasă.

SPANOS – Ai citit-o.

LILIKA – De ce mă-ntrebi asta?

SPANOS – Este foarte groasă. Și caracterele sunt foarte mici. Cum de ai răbdare să citești așa ceva, e uimitor! Nu te dor ochii?

LILIKA – Am citit cartea cu plăcere, chiar de trei ori.

SPANOS- De trei ori?

LILIKA- Dacă ai citi-o și tu și ție ți-ar plăcea.

SPANOS- Care este tema?

LILIKA- Este vorba despre un căpitan...singurul lui scop este să găsească balena albă care i-a smuls piciorul și...

SPANOS- și ce?

Se aude un fluierat de trei ori.

LILIKA- S-o omoare.

SPANOS- Și asta povestește cartea de la-nceput până la sfârșit?

LILIKA- Ei, da.

SPANOS, *ca să pară interesat*, Probabil ceva cu miez.

LILIKA- Tu, tu nu citești niciodată?

SPANOS – Adevărul este că nu. Cărțile mi se par...cum să spun...inventate. Cea mai mare parte povestesc lucruri imaginare. Adevărul este că nu am timp. Oblomov, Goncarov...Happola! Autorul e rus?

LILIKA- Cum ai înțeles?

SPANOS- Știi, un nume care se termină în *ov*...? Nu cumva e interzis de cenzură?

LILIKA- Nu, se vinde peste tot.

SPANOS- A făcut cumva Lenin vreo remarcă despre subiectul acestei cărți?

El citește peste tot.

Poate că este carte interzisă. Dar sunt eu aici. Nu o să ți se întâmple nimic. O să-ți aduc lista cu cărțile interzise de cenzură. Să nu uiți asta....Lenin a deposedat toți țărani de pământ. A confiscat uzinele proprietarilor. Și cui le-a dat? Statului. Deci a făcut din Stat patronul la toate astea. Toată lumea a devenit sclavă. Toți muncesc, trag ca măgarii, și nu mănâncă decât atunci când le este foame. Este îngrozitor, nu-i așa? Și roșii noștri visau la asta. Din fericire poporul nostru a făcut revoluție!

LILIKA- Ai spus roșii?

SPANOS- Da, ce nu știi ce înseamnă? Comunismul. Noi le spunem roșii. Deci nu te interesează politica?

LILIKA- Nu, trebuie să muncesc mult pentru studiile mele.

SPANOS- Ferice că tineretul de azi se formează ca tine. Își consacră timpul studiilor

LILIKA- Crezi că e bine asta?

SPANOS- Bine-nțeleș că da. Ar fi trebuit să vezi cum era înainte de revoluție. Muncitorii și mai ales studenții erau comuniști sau simpatizanți. Toți lucrau pentru roșii în mod conștient sau inconștient. Țara se afla în pragul prăpastiei.

Se aude afară zgomotul unei mașini. Spanos merge la fereastră și privește.

LILIKA- Dar acum totul a reintrat în ordine, nu-i așa?

SPANOS- Nu. “Vânduții” își continuă activitățile lor clandestine. De îndată ce vor avea ocazia își vor relua activitățile lor distrugătoare. Dar uită un lucru: nu e posibil să mergi înapoi. Pentru că modul de gândire al oamenilor s-a schimbat în șapte ani. Singura carență a tineretului provine din educație...Educație...Educație...Educație...în ziua în care tânăra generație va înțelege adevăratul sens al cuvînzului “Mega-Idea” multe lucruri vor fi rezolvate. Mega-Idea.

LILIKA- Mega-idea?

Se aude zgomotul de pasi cadențați al unui grup de luptători.

SPANOS- Tineretul este un foc care arde...dacă orientezi bine flacăra, încălzești bine apa și te încălzești și tu. Dacă o lași liberă arde totul, chiar și pe tine, într-un incendiu mare. Trebuie să dăm un țel acestui tineret. Privește Istanbulul! Privește Izmirul! De ce locurile care ieri ne aparțineau azi nu ne mai aparțin? Cred că tu nu mai asculți.

LILIKA- Te ascult, chiar cu mult interes. Cred că problema Ciprului este o chestiune foarte actuală și dificilă.

SPANOS- Totul se va termina bine, foarte bine. Cei care sunt răspunzători știu ce fac. Calul troian e plin de ofițeri și soldați. În curând Ciprul ne va aparține în întregime. Atâta sânge a curs în timpul războiului de independență. Acest sânge nu a curs ca să trăim împreună împărțind această insulă în mod frățește? Dar tu nu bei?

LILIKA- Ba da, beau.

Ea varsă paharul în ghiveciul de flori de lângă ea. Spanos ia o altă carte de pe etajeră și citește.

SPANOS- Barbara Cartland. Asta ce gen de carte este?

LILIKA- Este un roman de dragoste?

SPANOS- Este pornografică?
LILIJA – Nu, un roman de dragoste ca toate celelalte....
SPANOS- Găsesc că asta-i bine.
LILIJA – Ce anume?
SPANOS- În viața bărbatului contează două lucruri: banii și dragostea.
LILIKA – Ce ai alege dintre cele două?
SPANOS- Poate că te voi alege pe tine!
LILIKA – Adevărat?
SPANOS *apropiindu-se* – De ce te-aș minții...
Afară se aude zgomotul tunetului.
LILIKA –. Iar te grăbești?
SPANOS- Te ador. Ești atât de matură pentru vârsta ta.
LILIKA – Iar tu te grăbești prea mult pentru vârsta ta. Îmi dai impresia că vrei să obții ceea ce vrei cât mai degrabă ca apoi să pleci.
SPANOS- Ce te face să spui asta?
LILIKA – Se spune că toți bărbații sunt așa. Pasiunea lor durează până când își ating scopul.
SPANOS- Știi atâtea lucruri! Dar eu nu sunt genul ăsta!
LILIKA – Sper să nu le semeni. Te-ai suit vreodată pe un cal?
SPANOS- Pe cal...vrei să spui...
LILIKA – Da.
SPANOS- Atunci da, m-am suit deja pe cal.
LILIKA – Te-ai urcat pe unul din acei cai pe care te-ai urcat pentru prima dată? Știi că sunt nervoși, neascultători și speriați? Nu trebuie să-i sperii...din contră trebuie să-i faci docili.
SPANOS- Întrădevăr, știi la lucruri.
LILIKA – Știi că dacă îi tratezi rău ei te aruncă la pământ?
SPANOS *o tachinează* – Atunci mă arunc cu forța din nou.
LILIKA – În cazul ăsta acest gen de cal își va arăta poarta grajdului.
SPANOS- Și dacă nu ies?
LILIKA – Va trebui să ieși mai devreme sau mai târziu în orice caz. Și vei pierde șansa de a te întoarce din nou.
SPANOS- Este un răspuns foarte înțelept.
LILIKA – Am să-și spun o altă întrebare. Ce faci dimineața când te urci în mașină?
SPANOS- Ce să fac? Mai întâi controlez uleiul din motor și apa din baterie....apoi...mă exciți...diavoliță mică ce ești! *(Se îndepărtează)* Aș dori să...
LILIKA –. Ai dori să...?

SPANOS- Dacă am putea să fim împreună, tu și eu...

LILIJA – Vom fi negreșit, atât cât vei dori.

SPANOS- Aș vrea să fie pentru totdeauna.

LILIJA – E posibil din partea ta?

SPANOS- Faptul că sunt căsătorit nu constituie un obstacol.

LILIKA – Ascultă, trebuie să discutăm deschis și clar despre situația noastră.

Ei ciocnesc.

Pentru mine, cunoștința cu tine a fost pură întâmplare. Tu luai masa de prînz la restaurant. Păreai sigur de tine. Aveai aerul că nu-ți pasă de nimic.

SPANOS- După cum văd, m-ai observat bine.

LILIKA –. Te-am plăcut de când te-am văzut. Este exact bărbatul pe care îl caut mi-am spus. Dar cînd ți-am văzut verigheta pe deget...

SPANOS- Este un inel pe care nu-l iubesc și cu care nu pot să mă obișnuiesc. O viață conjugală cu o femeie pe care nu voi putea să o iubesc. O viață de rahat...

LILIKA – Eu, dacă ași fi măritată cu tine, te-aș urma pretudindeni, ca umbra ta, pas cu pas, nu te-aș lăsa nici un pic...

SPANOS- Atunci n-aș putea să lucrez.

LILIKA – Tu ai muncii. Aș veni să te văd la fiecare oră din zi. Poate că te-aș deranja dar aș face totul să te fac fericit. Te-aș adora.

Ea dă drumul magnetofonului. Spanos se lasă dus de ritmul muzicii.

SPANOS- Uite! Cine sunt eu de fapt? Habar n-am!

LILIKA – E ceva ce nu reușesc să înțeleg. Cum ai putut să te căsătorești cu o femeie pe care nu ai iubit-o?

SPANOS- Nu te frământa în legătură cu acest subiect.

LILIKA – Nu trebuie să ne ascundem nimic unui celuilalt.

SPANOS- Câtă vreme mă accepți așa.

Tăcere.

Aveam un coleg. Lucram în același corp de gardă. “Călcatul tău, lenjeria ta, mesele tale...Însoară-te! Mi-a spus. Ea era mai în vîrstă decât mine cu 10 ani dar era bogată. Avea trei apartamente. Frumusețea nu avea nici o importanță. Ceea a ce căutam la o femeie era frumusețea morală și onoarea. În plus ea m-ar fi ajutat să-mi fac studiile superioare...Apoi...

LILIKA , *micșorînd volumul muzicii...*Și apoi?

SPANOS- Și apoi m-am trezit în biserică la ceremonia de căsătorie. Anumite persoane spun că rochia de mireasă vine bine tuturor femeilor. Dacă ar fi venit la nunta noastră și-ar fi schimbat părerea. Când ieșeam seara, uneori ea mă lua de mînă...mi-era rușine. Aș fi vrut să dispar sub

pământ. Într-o zi, un bărbat pe care abia îl cunoscusem, mi-a spus, arătându-mi nevasta. Mama dumneavoastră este foarte tânără. Nu am găsit energia să-i zic că era soția mea. Nu puteam să o spun. De altfel, este o femeie de treabă. E condamnată să fie de treabă. N-are nici o șansă să fie altfel, că nici un bărbat nu se uită la ea.

LILIKA - Tu m-ai ales pentru că sunt frumoasă?

SPANOS- Nu, știi asta, pentru că pot să vorbesc cu tine.

LILIKA – Și apoi?

SPANOS- Și apoi fiul meu s-a născut...Fiul meu.

Tăcere.

Dar tot nu reușeam să mă obișnuiesc cu nevastă-mea. Începusem să mă bucur de oportunitățile care îmi erau oferite în cadrul profesiei mele. Puteam să merg în baruri și în cluburi de noapte. Mă împrieteneam și aveam relații cu anumite femei pe care le întâlneam...în același timp îmi iubeam mult fiul. Apoi mi-am revenit și am avut posibilitatea să fac studii superioare. ..când fac suma, căsătoria mi-a dat un fiu și o situație profesională.

LILIKA –. Dar tu nu te achiți de datoriile conjugale. Și, din timp în timp, ești noaptea de serviciu.

Spanos râde.

SPANOS- Este normal. Ca să fiu cu tine i-am spus nevastă-mii că sunt de serviciu noaptea asta.

LILIKA – După tot ce mi-ai spus te iubesc mai mult. Tu ești sincer. Știi, eu sunt încă studentă și mă străduiesc să-mi fac studiile cu ajutorul sorei mele. Știu ce vreau. Sunt inteligentă. Mi-ai plăcut mult pe bune. Fără să aștept nimic de la tine, vreau să fiu cu tine din când în când. Dar nu am decât o dorință.

SPANOS- Spune.

LILIJA – Să fii corect întotdeauna cu mine.

SPANOS- Nu sunt corect.

LILIKA – Să nu faci eforturi să fii. Să nu-mi ascunzi nimic.

SPANOS- Ce ți-am ascuns?

LILIKA –. Eu nu spun ca mi-ai ascuns ceva.

SPANOS- Si atunci?

LILILA – Vreau să fim împreună cu condiția să nu-ți răvășesc viața. Nimeni nu trebuie să știe că avem o relație. Să nu simțim nevoia să ne lăudăm.

SPANOS- De altfel, cui i-am spune, orice s-ar întâmpla?

LILIJA – Mai am să-ți cer un lucru. Să nu te gândești că sunt o femeie ușoară.

SPANOS- Nu înțeleg.

LILIJA – Să nu crezi că dacă am invitat la mine un bărbat pe care l-am întâlnit la întâmplare după ce l-am văzut doar de trei ori, sunt o prostituată.

SPANOS- De ce aș gândi așa. Eu, am insistat să venim aici.

LILIKA –. Da, dar eu ți-am dat această posibilitate.

SPANOS- Nu-nteleg!

LILIJA – Nu ți-am spus că sora mea pleacă într-o călătorie pentru câteva zile și voi fi singură? Mi-e rușine.

SPANOS- Dar nu puteam să mergem într-un hotel. Am fi putut întâlni acolo pe cineva care ne cunoaște. Eu te-am forțat să spui da. Ascultă. Nu ai nici un motiv să te simți vinovată.

LILIKA – Adevărat?

SPANOS- Bineînțeles. Am venit pe lume ca să ne simțim responsabili? Pe de altă parte, dacă trebuie să ne simțim responsabili atunci asta ar trebui să fie valabil pentru toată lumea. Care dintre noi nu a avut remușcări, fie ele cât de mici? Cine nu s-a făcut vreodată responsabil de ceva? Unde am citit odată...*(El reflectează dar nu ajunge să-și amintească)* Autorul scria următorul lucru: dacă toți cei care au comis o greșală și-ar petrece restul zilelor cu sentimentul de responsabilitate, atunci lumea întreagă ar trebui să sufere de regrete în acest moment. Cine nu face eforturi să fie corect în ciuda unor acțiuni din cele mai urâte și regretabile? Noțiunea de bine și de rău, judecata nu se schimbă cu timpul. Trăim într-o lume atât de complexă încât tot ce am spus fals ieri devine adevărat azi. Și tot ce era fals ieri devine adevărat azi. Atunci de ce trebuie să ne simțim vinovați?

LILIKA – Am impresia că m-ai mințit.

SPANOS- Pe ce subiect?

LILIKA –. Tu mi-ai spus că nu citești. Eu cred din contră, că tu citești mult.

SPANOS- Eu?

Apucă un ziar.

Profesia îmi cere să citesc cel puțin cotidiene.

Întoarce paginile cu vivacitate, de parcă ar fi pe punctul să le rupă.

Ce aș citi? De ce aș citi? Ceea ce e scris sau spus e atât de parțial. Nu înțeleg cu poți să te gândești că citesc mult?

LILIKA – Ce știi eu de asta? Tu vorbești bine, asta e totul.

SPANOS- Cred că și-am spus că am patruzeci de ani.

LILIKA – Înțelesesem că ești un astfel de bărbat. Am ghicit asta văzându-te, Samos.

SPANOS- Eu nu mi-am dat seama că tu ești așa.

LILIKA, *de parcă ar fi vexată* - Vrei să spui că nu sunt atrăgătoare?
SPANOS, *cu sinceritate* – Nu asta am vrut să spun. Din contră, tu ești foarte frumoasă! (*cu entuziasm*) pot să jur că ești cea mai frumoasă femeie pe care am întâlnit-o vreodată.

LILIKA *se îndepărtează văzînd că el vrea să o îmbrățișeze*. Nu bei?

SPANOS- Ești foarte atrăgătoare.

El bea.

LILIKA, *umplându-i din nou paharul*. Vreau să fii beat, ca să nu mă mai vezi goală.

SPANOS- La ce bun atunci?

LILIKA, *prefăcându-se că îi este rușine* – Da știi, sunt atât de timidă...

SPANOS- Tu ai tot ce natura putea să-și dea să fii frumoasă.

LILIKA – Un joc frumos, nu-i așa?

SPANOS- Ce joc?

LILIKA –. Eu nu-ți plac?

SPANOS- Tu ai spus “joc”. Ce vrei să spui?

LILIKA - Spune tot timpul că te plac, că te plac mult.

SPANOS- Îți spun asta. Tu ai spus “joc”?

LILIKA – Relația noastră e ca un joc frumos. Ca un vis...Ce frumos e să fii cu tine?

Ea îi ia mâna și îl ridică de pe scaun.

Nu vrei să dansăm?

Ei dansează. Spanos nu reusește foarte bine. Se chinuie să o urmeze.

SPANOS- Ești foarte drăguță.

LILIKA - Întradevăr?

SPANOS- Ești extraordinară!

LILIKA – Ce părți din corpul meu îți place cel mai mult?

SPANOS- Nasul tău...buzele tale...ochii tăi...picioarele tale...

LILIKA –. Cine știe la câte femei ai spus același lucru.

SPANOS *cu sinceritate*. Nu am fost niciodată cu cineva ca tine.

LILIKA – Încă nu mi-ai răspuns la întrebare.

SPANOS- Renunță.

LILIKA *prefăcându-se jeloasă* - Cum să renunț la întrebarea despre femeile cu care te-ai culcat?

SPANOS- Dansatoare de categoria a doua, cântărețe de a cincea...uită de ele. Ele au fost greșelile vieții mele, ca și nevastă-mea.

LILIKA – Nu vorbi de nevastă-ta. Lucrul ăsta mă face nervoasă. Pentru că ea îți cauzează durere. Bărbățul meu nefericit....Mă simt foarte aproape de mine. Ești un bărbat foarte puternic.

SPANOS- Spune-mi “mascul meu”.

LILIKA – Masculul meu.

SPANOS- Spune-mi numele! Numele meu!

LILIKA –. Spanos!

SPANOS- Încă o dată, încă o dată, încă o dată...

LILIKA – Spanos, Spanos, Spanos! Ai să-mi strivești oasele, lasă-mă!

SPANOS- Mă exciți! Oprește-te! Vreau să spun...

LILIKA, *scăpând cu abilitatea* - Nu-ți scoți sacoul?

SPANOS- Sacoul meu?

LILIKA – Te-nchingi!

Scofînd haina bărbatului, ea atinge ca din întâmplare, pistolul pe care el îl are sub braț.

Și chestia asta?

SPANOS- Te deranjează?

LILIKA – Un fier rece între noi doi. Chiar e necesar?

Spanos își scoate și pistolul.

Este încărcat?

SPANOS- Dacă nu este atunci de ce să-l port?

LILIKA –. Armele mă sperie.

SPANOS *îndreptând pistolul către tânără*, - Chestia asta chiar te sperie atât?

LILIKA – Pune-l jos.

Răsună tunetul.

SPANOS- Am venit în seara asta aici ca să te omor.

LILIKA – Te rog! Te rog!

SPANOS- Dar nu cu un pistol...În pat...Chiar ți-a fost frică? Ce este?

Stăpânește-te.

LILIKA – Nu am nimic.

SPANOS- Știi, sunt un trăgător de elită! Nu ca să mă laud dar ating orice de la distanță mare.

LILIKA – Nu știam.

SPANOS- O grămadă de decorații. Medalii și iar medalii...

LILIKA –. În fond e normal, sunt 20 de ani de când îl ai.

SPANOS- Pune paharul ăla acolo jos!

LILIKA – Ce vrei să faci?

SPANOS- Ascultă, împrejurimile sunt pustii. Venind aici nu am văzut nici un suflet. Voi face paharul bucățele dintr-un singur foc.

LILIKA – Dar ești nebun!

SPANOS- Hai... o singură dată...nimeni nu va auzi nimic.

LILIKA – Cred că ai înebunit.

SPANOS- Nu-mi răni orgoliul.
LILIKA – Asta va produce un scandal. Nu mai bea, ești beat.
SPANOS- Nu sunt beat.
LILIKA –. Ba da, ești beat.
SPANOS- Eu nu mă-mbât atât de repede.
LILIKA *întinzându-i paharul* - Atunci bea!
SPANOS *șintește fără să tragă paharul pe care Lilika i-l întinde. Ea apleacă brațul bărbatului.*
Dă-mi să beau îngerul meu. Dă-mi să beau! Aș bea tot din mâna ta!
LILIKA *prefăcându-se că bea* – Ai omorât vreodată pe cineva silit de împrejurări?
SPANOS- Poate.
LILIKA – Cred că nu ești sigur de asta. De ce spui asta?
SPANOS- Gândește-te la un doctor. El face o operație. Care este scopul lui? După operație pacientul să se ridice sănătos, nu-i așa?
Imaginează-ți că cu toate eforturile pacientul nu poate fi salvat. După tine, doctorul l-a omorât?
LILIKA – Dar dacă doctorul avea intenția să omoare pacientul?
SPANOS- Nici un doctor nu-și omoară pacientul.
LILIKA –. Spui tu asta?
SPANOS- Nu, nu-l omoară. Nu s-a văzut niciodată un medic care să omoare intenționat un pacient rănit de un glonț sau într-un accident de circulație. Așteaptă. Și dacă bolnavul încearcă să omoare doctorul, în cazul ăsta, în mod natural totul se schimbă.
LILIKA - Adică dacă doctorul omoară pacientul pentru că e mai rapid și pentru că presupune că pacientul vrea să-l omoare, pentru tine e normal?
SPANOS- Nu, vreau să spun că dacă ar avea cetățeanul, ar fi normal, dar n-ar fi normal dacă s-ar baza doar pe o neliniște.
LILIKA – Dar dacă pacientul simțea același lucru?
SPANOS- Nu înțeleg.
LILIKA - Vreau să spun, dacă pacientul se apăra, era pentru că el credea că doctorul o să-l omoare.
SPANOS- Este totuși puțin probabil...pentru că un doctor este totuși mai în măsură să te facă să trăiești sau să te omoare decât un simplu cetățean.
LILIKA – Atunci vrei să spui că în acest caz, ucigașul nu are nici un motiv ca să se simtă amenințat. Cu alte cuvinte vrei să spui că ucigașul nu are nici un motiv să omoare, nu-i așa?
SPANOS- De unde scoți asta?
LILIKA –. Pălăvrăgim și noi, asta-i tot.

SPANOS- Mi se învârte capul! Destul! Un bărbat și o femeie au multe lucruri să-și spună și să facă împreună. Dar să moară...să omoare...politica...toate astea n-.ai nimic cu noi! *El reflectează.* Dar dacă tu vrei să știi dacă am omorât pe cineva, asta-i altceva. Mi s-ntâmplat să nu pot să salvez un vinovat în calitatea mea de agent al securității ...De altfel...dacă insurgenții sau cei care nu pot să se adapteze la ordinea stabilită trăiesc sau nu este o problemă care nu mă interesează. Pentru că ei trebuie să își asume consecințele comportamentului lor. Dar să nu discutăm de loc asta acum, vrei?

El o ia de mână pe fată, o ridică și încep să danseze.

LILIKA – Iată-te din nou foarte grăbit.

SPANOS- Nu, nu.

LILIKA – Toată noaptea ne aparține, nu-i așa?

SPANOS- Da.

LILIKA – Te împiedici. Ai să mă răstorni.

SPANOS- Nu.

LILIKA – Au, m-ai călcat pe picior.

SPANOS- Te doare?

LILIKA –. Un pic.

SPANOS- *Așezăd-o cu blândețe pe Lililca într-un fotoliu.* Nu știu foarte bine să dansez. Nu am dansat decât foarte rar în viața mea. Prima dată era ziua nunții mele. Este obiceiul ca tinerii căsătoriți să danseze. Așa că ne-am îndeplinit această obligație. Ascultă bine...se pare că dacă nevasta își calcă soțul pe picior îl va domina toată viața. Tu înțelegi că ea m-a călcat pe picior. Nu, în realitate ea l-a zdrobit cu călcăiul. De ce? Ca să mă domine toată viața. Ei bine, s-anșelat. Eu sunt totdeauna de serviciu noaptea. De acum încolo eu voi fi de gardă mereu, voi veni la tine.

LILIKA – Și dacă întâmplător nevasta ta înțelege că nu ești de gardă?

SPANOS- Asta nu se poate.

LILIKA – Dacă te sună la birou?

SPANOS- La ora asta, în toiul nopții?

LILIKA – De ce nu? Ce știu eu dar dacă s-ar îmbolnăvii?

SPANOS- Ea nu se îmbolnăvește niciodată. Ea nu se va îmbolnăvii niciodată și nu va muri niciodată. Ea e tot timpul în formă și nu i se va întâmpla niciodată nimic.

LILIKA – Și fiul tău?

SPANOS- Da, ce-i cu fiul meu?

LILIKA –. El se întoarce acasă în fiecare seară?

SPANOS- Da, în fiecare seară vine acasă. Trebuie să fie acum acasă. De ce mă-ntrebi?

LILIKA – Fiul tău îți seamănă?
SPANOS *scoate din portofel fotografia fiului lui și o întinde.* Privește și hotărăște tu însuși.
LILIKA *luând fotografia și privind-o.* Este foarte frumos.
SPANOS- Crezi că îmi seamănă?
LILIKA – Complet. Are multe prietene?
SPANOS- Fiul meu...este unic în lumea-ntreagă.
LILIKA – Galant?
SPANOS- Nu-mi pasă de asta. Fiul e ca tata, nu vorbim niciodată de lucrurile astea. Poate că îi place să cucerească femeile. Poate că are o relație cu o femeie. Dar de ce atâtea întrebări?
LILIKA *înapoindu-I fotografia.* După câte văd fiul tău este un tânăr de treabă. Este plăcut să fii tatăl unui asemenea copil.
SPANOS- E adevărat. El își alege bine prietenii. Muncește bine și la universitate.
Încearcă să o îmbrățișeze.
LILIKA – Să presupunem că nu s-ntors acasă. Ce ar face nevasta ta în cazul acesta?
SPANOS- Ești alta...ca și cum tu...
LILIKA – Nu ai răspuns la întrebarea mea.
SPANOS- La ce întrebare?
LILIKA - Tu nu mă asculți?
SPANOS- Tu nu mă asculți?
LILIKA – Atunci răspunde-mi la întrebare.
SPANOS- Ce m-ai întrebat?
LILIKA – Dacă fiul tău nu s-ar întoarce acasă ce ar face soția ta?
SPANOS- Mereu aceeași întrebare.
LILIKA – Să zice că nu s-a întors. Nevasta ta te sună la birou. Dar nu te găsește. Atunci ce face ea? Ea află că tu nu ești la serviciu și te bănuiește.
SPANOS- De ce vorbești de fiul meu de soția mea? Noi doi suntem aici. Ai multă imaginație. Știi că ai fi un bun detectiv?
LILIKA *dând muzica la tare.* Bine, să trecem. *Descheind cămașa lui Spanos.* Țți frumos.
Ea face un pas în spate și-l privește de departe. Arăți ca o statuie. ...lasă-mă să te privesc de departe!
Spanos își sugă burta ca să arate un corp foarte musculos.
LILIKA – Întinde-te. Vrei să te întorci?*Prefăcându-se că îi este rușine.*
Vreau să mă dezbrac liniștită.
SPANOS- N-ai de ce să-ți fie rușine. Și eu vrea să te văd.

Ușa camerei se deschide și intră Celika cu un pistol în mână. Oprește muzica. Spanos întoarce încet capul.

CELIKA - Ridică-te.

SAMOS - Ce se-ntmâmplă?

CELIKA – Ți-am spus să te ridici?

SPANOS- Este sora ta?

LILIKA – Da.

SPANOS- Ce se-ntîmplă?

CELIKA – Vezi ce am în mână, nu-i așa? Pistolul e dotat cu amortizor. Știi că pistoalele cu amortizor își fac bine treaba, fără nici un zgomot... Înțelege nu-i așa?

SPANOS- Ce vrea să facă ea?

CELIKA – O să vezi imediat. Nu știu să trag la fel de bine ca tine. Dar totuși pot să-ți zbor creierii. Reține bine asta și fă ce-ți spun.

SPANOS- Dar eu nu aveam intenții rele.

CELIKA – N-aveai intenții rele?

SPANOS- Nu. Noi eram aici...

CELIKA – Asta vom vedea. Dacă faci un pas jur că-ți zbor creierii.

SPANOS *încercând să-i recunoască vocea* – Vocea ta... vocea ta...

CELIKA – Întoarce spatele. Ți-am spus să te întorci. Ridică-te. Ți-am spus să te ridici. Mergi în direcția suportului de reviste. Și mai ales nu face prostii. Dacă faci ceva greșit te dobor. Ridică-l. Ți-am spus să-l ridici.

SPANOS *vede lanțurile. Dă drumul coșului de ziare.*

CELIKA – Leagă-ți lanțurile la picioare. Grăbește-te. Să nu faci prostii că ați ybor creierii Grăbește-te. Solid. Hai. Leagă-le. Leagă-le bine, solid. Hai!

SPANOS *ezită un pic. E clar că pune la cale un contraatac. Celika trage.*

SPANOS – Ce se-ntâmplă?

CELIKA – Nu am tras ca să te ating. Dar dacă mai pierzi timpul o să te omor. Îți jur că te voi omorî. Leagă-le de picior. Leagă-le.

El își trece picioarele printr lanțuri.

CELIKA Închide cătușele. Apasă, o să se închidă. Mai apasă. Mai puternic.

Lilika se apropie din spate de bărbat, chiar în momentul când ea întinde mâinile de cătușe, Spanos o apucă dintr-o dată de păr. El alunecă treptat mâna pe gâtul tinerei și o înlănțuie trăgând-o spre el.

SPANOS- Ce se întâmplă? Ce faci? Ce înseamnă toate astea? Ești nebună?

CELIKA *uimită, așeaptă.*

Și acum ascultă-mă tu. Și mai ales, nu încerca să fi tragic. Dacă faci o prostie o să zdrobesc gâtul drăgălaș al soră-ti înțelegi? Pune pistolul aici. Pune-l. Hai...Hai să discutăm.

Cum vede că ea nu lasă pistolul strânge în continuare gâtul Lilikăi.
Crezi că glumesc tâmpito? O să mă faci să-ți omor sora! Pune jos pistolul!

CELIKA – De accord. I-am dat drumul...Ajunge asta?

SPANOS- Care e problema? De ce m-ai pus într-o asemenea situație?

CELIKA – Lilika este sora mea.

SPANOS- Știu. Am venit aici pentru că ea m-a invitat. Nu știam că erai acasă, iar eu nu aveam intenții rele. Pur și simplu am băut. Sora ta îmi place. Și chiar o iubesc. Da, o iubesc. Poate că sunt mai în vârstă decât ea. Dar de ce nu aș putea să o iubesc? O iubesc...Deschide cătușele. Deschide! Deschide! Este o crimă să doresc pe sora ta?

LILIKA *trecându-i șocul.* - Dar tu ești căsătorit!

SPANOS- Este posibil. Dar nu sunt eu primul bărbat care să are o relație cu o tânără...Deschide cătușele...

CELIKA – Nu-i normal să-mi apăr sora?

SPANOS- Ba da...deschide cătușele. Atunci vom vorbi mai liniștiți. O să divorțez de nevastă-mea. N-o să ne mai revedem până nu divorțez. Înțelegi? Plec imediat. Deschide cătușele. Mă-mbrac și plec. De ce nu spui nimic? Ți-am spus să le deschizi! Deschide! Mă enervezi! Dacă nu îi succesc gâtul!Deschide!

CELIKA – Nu-mi cere asta. Să vorbim așa.

SPANOS- Ți-am spus. Fie ce-o fi îi succesc gâtul. E o chestiune de secunde. Vezi, sunt puternic.

LILIKA – Știi că dacă îi faci vre-un rău nu vei ieși viu din această casă?

Își aude sora gemând.

Am să te sfârtec cu cuțitul de pâine. N-o mai strânge! N-o mai strânge!

SPANOS îi dă drumul – Dacă vrei să nu i se-ntâmples nimic eliberează-mă! Trebuie...Înțelegi!

CELIKA - Da.

SPANOS- Măcar dacă aș știi ce vrei...Cătușele astea...Ți-ai calculat bine lovitura am impresia. Lasă-mă să plec. Să despărțim amical.

CELIKA – Am să te eliberez...dar n-ai s-o mai vezi pe soră-mea.

SPANOS- De acord. N-am s-o mai revăd.

CELIKA – Până ce divorțezi de soția ta.

SPANOS- De acord. N-am s-o mai revăd.

CELIKA – Vei pleca imediat de aici.
SPANOS- Voi pleca.
CELIKA – Dă-mi cuvântul tău.
SPANOS- Pe cuvânt.
CELIKA – Cuvântul tău de bărbat.
SPANOS- Îți jur. Voi pleca imediat.
Celika pune arma jos. Scoate cheile din buzunar. Spanos crede că îl va elibera. Celika, întinzând cheile – Și dacă mă ataci?
SPANOS – Când?
CELIKA – De îndată ce te voi elibera.
SPANOS- Îți jur că nu voi face nimic. Voi pleca imediat. Crede-mă.
CELIKA – Nu văd nici un motiv ca să am încredere în tine.
SPANOS- Nici tu nici eu nu putem alege. Vrei ca sora ta să moară?
CELIKA – Bineînțeles că nu.
SPANOS- Atunci pot să mă eliberezi și afacerea e închisă. Dacă ai altă soluție, poți oricând să mi-o dai.
CELIKA - Nu am.
SPANOS- De fapt nu ți se poate reproșa că-ți aperi sora. Ai aerul că ești o fată de treabă. Iar eu nu sunt un bărbat rău. Mobila voastră e drăguță. Fata asta are gust mi-am spus despre tine. N-am vorbit despre asta la restaurant?
Lilika aprobă din privire.
CELIKA – Spui că o iubești dar și că poți să o omori în același timp. Asta nu e contradictoriu? Ce fel de dragoste e asta?
SPANOS- De ce-ar fi contradictoriu? Este vorba de o situație ciudată. Trebuie mai întâi să mă eliberezi.
CELIKA *cu aerul că încă crede* – Ai dreptate. Trebuie să te cred. Ești căsătorit. Dacă vreodată ai să povestești totul în dreapta și-n stînga, atunci și eu dacă aş întâlni-o pe soția ta, i-aș povesti relația ta cu sora mea pe de-ntregul.
Celika se apropie. Se preface că întinde cheia Lilikăi. Ușurat Spanos, ținând-o un pic pe fată se destinde un pic. Dintr-o dată, Celika o smulge pe sora ei din mâinile lui. Spanos este uimit. Ticălosule! Ea îl scuipe drept în față. Din acest moment nu te mai slăbesc din ochi! Gunoarele! Așa-i că nu m-ai recunoscut încă?
SPANOS- Cum aş putea să te recunosc?
CELIKA – Bine că n-ai putut. Dar, de acum înainte, n-are nici un rost să nu mă mai recunoști. *Celika își scoate peruca.* Tot nu mă recunoști?
Femeia își scoate ochelarii. – Privește-mă bine! Ei, ce spui acum?
SPANOS- Celika!

ACTUL AL DOILEA

Spanos este încătușat la fel ca-nainte. Mâinile îi sunt legate de cătușe, care, la rândul lor, și ele sunt fixate printr-un lanț. Pe fața lui se văd vânătăi. Celika nu e acolo. Se aude zbârnâitul unui helicopter care trece. Spanos e pe cale să-și revină.

SPANOS- Unde e ea.

LILIKA - În cameră.

SPANOS- Ce face?

LILIKA – Nu știu.

SPANOS- Tu ești complicea ei. Trebuie să știi. Ce va face cu mine?

CELIKA – Ți-am spus că nu știu.

SPANOS- Și de tine abuzează.

LILIKA – Trebuie să fac ce mi-a spus.

SPANOS- Păcălindu-mă?

LILIKA – Am făcut ce trebuia făcut.

SPANOS- Tu nu poți nici măcar să mă privești în față atunci când mă privești.

CELIKA – Nu-i adevărat.

SPANOS- Ceea ce ai făcut este o adevărată crimă. Și tu știi asta.

LILIKA – Da.

SPANOS- De ce ești instrumentul sorei tale?

LILIKA – Tu ești vinovatul.

SPANOS- Eu nu sunt vinovat!

LILIKA - O să vedem.

SPANOS- Nu sunt vinovat. Crede-mă.

LILIKA – Spune-i asta soră-mii, nu mie.

Tăcere.

SPANOS- Ea este întradevăr sora ta mai mare?

LILIKA – Nu crezi?

SPANOS- Tu m-ai mințit de la-nceput.

LILIKA – Este într-a adevăr sora mea mai mare.

SPANOS- Cât timp trebuie să mai aștept așa?

LILIKA – Dacă vrei pot să o anunț.

SPANOS- Nu, nu, nu încă! Și faptul că ești studentă?

LILIKA - Da, sunt studentă.

SPANOS- Poate și asta este o minciună.

Tăcere

- Tu pari să fii o fată bună. Chestia asta o să-ți atragă neplăceri. Cel mai bine ar fi să mă lași să plec.

LILIKA – Cum?

SPANOS- Deschide cătușele astea, hai!

LILIKA – Cheile sunt la ea.

SPANOS- Ești abilă. Poți să le iei fără ca ea să-și dea seama.

LILIKA – De ce aș face un asemenea lucru?

SPANOS- Ca să-mi permiți să plec de aici.

LILIKA – Atunci de ce te-am mai adus aici ca să-ți permit să pleci?

SPANOS- Uite, te lași antrenată într-o afacere urâtă. Dar încă nu-i prea târziu. Pot ieși din această situație în orice moment, dacă vrei tu. Ție nu ți-e frică?

LILIKA – Nu, nu-mi e frică. Ce a fost mai dificil pentru mine s-a terminat acum. Nimeni nu știe că te afli aici.

SPANOS- Dar mașina mea este jos. Deși este o mașină particulară mulți oameni o cunosc. Dacă o patrulă de poliție trece pe aici, o recunoaște pe loc. Se vor întreba ce caută mașina mea aici. Vor aștepta, și când o să-și dea seama că nu mă întorc, probabil că vor scotoci toate casele una după alta. Gândește-te că dacă ei mă găsesc aici tu nu mai ai nici un viitor. Hai, ajută-mă să plec.

LILIKA – Nu, merită să-mi asum riscul. Pentru că și eu vrea să-mi reglez conturile cu tine. Vreau asta cu adevărat.

SPANOS- Ah...! Tu faci rău unui om fără să știi.

CELIKA – Dacă ești nevinovat de ce ți-e frică?

SPANOS- Sora ta nu e normală. E obsedată că trebuie să mă pedepsească. N-am nici șansă.

LILIKA - Dar de ce? Dacă nu ești vinovat vei fi salvat?

SPANOS- Îți jur că sunt nevinovat.

Nu își dă seama că ușa s-a deschis și Celika a intrat.

Îți jur că sunt nevinovat.

CELIKA – Cred că acum te-ai dezmeticit...Vreau să știi că răspunsurile pe care o să mi le dai sunt importante. De altfel, într-o anumită măsură, tu vei decide asupra viitorului tău.

SPANOS- Celika, lasă-mă să plec. Jur că voi pleca. Nu voi spune nimănui ce s-întâmplat.

CELIKA – Și apoi?

SPANOS- Voi uita totul. Foarte repede. Te porți urât.

CELIKA – Eu? Eu mă port urât?

SPANOS- Nu chiar asta am vrut să spun. Anumite lucruri din trecut trebuie uitate. Să nu punem gaz pe foc. Deschide-mi cătușele ca să plec. Voi uita tot ce s-antîmplat. Jur. Să uităm totul.

CELIKA – Chiar așa de ușor e totul?

SPANOS- Bine înțelegă da. Aruncă-mi cheile să deschidem cătușele.

CELIKA – Da, da, da, să le deschidem. *Ea se apropie și se preface că le deschide. De altfel nu crede că va face asta. Brusc ea îi aruncă în față conținutul paharului pe care îl are în mână.* Câine! Acum va trebui să te aperi!

SPANOS- Cum?

CELIKA – Tu, tu nu mi-ai dat această posibilitate. Eu, după cum vezi, ți-o acord. Mint cumva?

SPANOS- Ești obsedată de idea asta.

CELIKA – Ca și tine. Nu credeai și tu că eram vinovată?

SPANOS- În final, ai fost pusă-n libertate. Îmi dai și mie șansa asta?

LILIKA – Apără-te. Explică-mi de ce-ai acționat cum ai acționat la vremea respectivă?

CELIKA *simulează că pune o țigară în gura lui Spanos* – Trage un pic! Ești om să fumezi în fața mea? “Târfo!” Tu mi-ai spui asta, nu-i așa. Și tu, ești tu omul să fumezi în fața mea? Ticălosule!

LILIKA – Celika!

CELIKA – Stinge lumina. Vei răspunde la întrebările mele, scurt, precis și corect. Care e numele tău? Care e numele tău?

SPANOS- Știi foarte bine.

CELIKA – O să-ți spun un licru. Dacă nu-mi răspunzi la întrebări, no să-ți servească la nimic. Din contră. Care e numele tău?

SPANOS- Il știi.

CELIKA – Și tu îmi spuneai numele. Spune-l!

SPANOS- Spanos.

CELIKA – Ce vârstă ai?

SPANOS- Ce urmărești?

CELIKA – Încetează cu asta și răspunde-mi la întrebări. Hai!

SPANOS- 45 de ani.

CELIKA - Ești căsătorit?

SPANOS- Da, sunt.

CELIKA – Câți copii ai?

SPANOS- Unul....Am un fiu.

CELIKA – Ce vârstă are?

SPANOS- 22 de ani.

CELIKA – Cu ce se ocupă?

SPANOS- Studiază. E la facultate.
CELIKA - Și tatăl tău și mama ta?
SPANOS- Sunt morți.
CELIKA - Cu ce se ocupa tatăl tău?
SPANOS- Destul!
CELIKA – Ce meserie avea tatăl tău?
SPANOS- Era muncitor într-o brutărie.
CELIKA – Și mama ta?
SPANOS- Femeie de serviciu.
CELIKA – Care dintre ei a murit primul?
SPANOS- Și la ce servește asta?
CELIKA – Asta decid eu. Spune!
SPANOS- Pui întrebări absurde. Auzi, care dintre ei a murit primul?
CELIKA – Și tu știai cine eram. Dar cu toate astea mă chestionai fără
întrerupere fără să-mi dai nici să mănînc, nici să beau, fără să mă lași să
dorm, zile și nopți de-a rîndul.
SPANOS- Era vorba de o situație oficială...
CELIKA – Și asta înseamnă că situația era mai reală, nu? Călăul și
victima acum și-au schimbat acum rolurile. Să începem din nou, dacă vrei.
SPANOS- Ce anume?
CELIKA – Acum șapte ani ați înconjurat clădirea în care locuiam cu
un minibus plin de agenți. În timp ce o parte din acești agenți aștepta afară,
doi dintre ei, unul din ei fiind tu, v-ați năpustit în clădire. Ați bătut violent la
ușa apartamentului de la subsol. Ați lovit cu picioarele și pumnii în ușă.
SPANOS- Nu, mai întâi am sunat. Soneria voastră nu funcționa.
CELIKA – O doamnă în vârstă v-a deschis ușa. Voi, voi erați cu
pistoale și mitraliere...
SPANOS- Trebuia să luăm măsuri.
CELIKA – Taci din gură. Îți vine rîndul să vorbești imediat.
SPANOS- Nu puteam să venim cu flori în mână. Ceea ce am făcut era
o acțiune.
CELIKA – Fără-nodoială.
SPANOS- De ce mă acuzi?
CELIKA – Încă nu te-am acuzat. Până în prezent m-am mulțumit
doar să reconstitui situația. Nu aveți armele-n mână?
SPANOS- Ba da, le aveam, pentru că așa trebuia.
CELIKA – Bătrînica era terorizată.
SPANOS- Tu crezi că numai doamnelor în vârstă le e frică Oricine
poate să se sperie. Nu știam ce vom întâlni în interior. Și nouă ne era frică.

CELIKA – De altfel, apartamentul era mic, o cameră și un salon. Ferestrele erau înalte. Nu vedeam decât genunchii oamenilor care treceau pe stradă. Noi trăiam sub pământ. În timp ce unul din voi răscolea totul cu susul în jos în bucătărie, un altul răscolea hainele și al treilea sub saltele. Altul a adus o fetiță împingînd-o. Copila era, într-adevăr foarte mică. Tu ai pălmuit-o cu mâinile tale bucutănoase și murdare, trăgînd-o de păr.

SPANOS- Nu, am tras-o de urechi.

LILIKA – Ai pălmuit-o. Această fetiță eram eu.

Tăcere.

SPANOS- Da, da, îmi aduc aminte. În ajun avusesem o noapte albă. Iar tu plîngeai cu o voce stridentă care m-a făcut să-mi ies din fire.

CELIKA – Ești atât de nemilos că ești stare să bați un copil.

SPANOS- Tu vezi tot timpul lucrurile dintr-un punct de vedere. Acum îmi aduc bine aminte situația. Când mi s-a adus fetița m-am apropiat îndată de ea. Am vrut să-i mângâi părul ca să nu-i fie frică. Amintește-ți! Încearcă să-ți amintești? M-ai scuipat în față.

LILIKA – E adevărat, așa s-ntâmplat. Dar tu ai intrat în bucătărie și ai ieșit din bucătărie și m-ai pălmuit din nou.

SPANOS- Intrasem în bucătărie ca să-mi răcoresc fața. Dar nu curgea apa. Deși îmi ștersesem fața cu o batistă, nu reușeam să mă calmez că nu putusem să mă răcoresc. Atunci când m-am întors în salon tu ai venit spre mine.

CELIKA – Apropiindu-mă de apartament am înțeles că se petrecea ceva anormal...Zona era înțesată de civili înarmați. Oamenii din cartier observau înspăimântați se-ntmâmplă din spatele ferestrelor lor cu perdele ușor întredeschise, sau ghemuiți de după colțul străzii. Am intrat, tu te-ai repezit spre mine, și m-ai lovit cu picioarele și pumnii.

LILIKA-Tu spuneai fără încetare: “Mărturisește! Mărturisește! Mărturisește!”, “Ajutor, îmi omoară fiica!” urla mama mea.

CELIKA –Ați redus-o la tăcere. ..Am trecut prin niște momente foarte urâte. Nimeni nu putea să ne ajute. Și ice spunea? De ce ați forțat-o pe mama să tacă? De ce ați aruncat cărțile și hainele pe jos? Ați vărsat până și coșul de gunoi! Se scotocea fiecare colț? De ce?

- De ce ai atâtea cărți?
 - La ce-ți folosește cartea de bucate?
 - De ce aveți carte de telefon când nu aveți telefon?
 - De ați agățat acest tablou aici? De ce?
- ...De ce? De ce?... Spune-mi! Spune-mi!

SPANOS – Tu nu ne spuneai adresa soțului tău...

CELIKA – Se întorsese în țara lui natală...dacă m-ați fi întrebat omenește, v-aș fi spus. M-ați atacat atât de violent încât nu doream să îi faceți și voi vre-un rău.

SPANOS- De altfel, tu nu ne-ai dat adresa completă. Dacă ne-ai fi dat-o, n-am fost atât de dezagreabili.

CELIKA – Mai întâi mi-ați pus cătușele...Apoi m-ați dus afară în ghionturi. Și m-ați urcat într-o mașină. Simțeam toată greutatea privirilor oamenilor din cartier care mă urmăreau de la ferestrele lor cu perdelele întredeschise. Apoi au venit zile îngrozitoare, ore înspăimântătoare, minute și secunde fără sfârșit. Timpul părea că se oprise-n loc. Erau bătăi cu bâta neîntrerupte...lovituri de pumni...Mă simțeam goală pe dinăuntru și nesigură.

- De câte ori pe zi de culci cu acest fiu de târfă?

- Unde este acum?

- O să ne culcăm pe tine până o să ne spui unde se află.

Mizerabilule, pot să te omor!

Celkia, turbată de mânie, merge în direcția lui Spanos. Dintr-o dată el se aruncă spre ea și o înșfacă. Se dă o adevărată luptă. Lilika îl lovește în cap cu patul pistolului și-și eliberează sora. El se prăbușește.

SPANOS- De ce nu l-ai denunțat?Dacă ne-ai fi dezvăluit numele noi nu ți-am fi făcut nimic. De ce? Era un om obișnuit!

CELIKA – Nu, era un om extraordinar! El mă învățase că sărăcia nu era un destin. Eu îl iubeam. Era un bărbat demn să fie iubit. Credea în viitor. Se gândea că într-o zi totul o să se termine cu bine și resușea să-i convingă pe toți din jurul lui. Apoi, ați adus pe cineva lângă mine, însângerat, aproape un cadavru. Era El. L-ați dus afară și apoi l-ați adus din nou aproape de mine. Asta de mai mai multe ori la rând. Nici nu mai putea să vorbească. Începuse să bolborosească...M-ați făcut să-l urmăresc pas cu pas în timp ce el se sfâșea. Era în pragul morții. Apoi, într-o zi, mi-ați spus că s-a sinucis.

SPANOS- Da, s-a aruncat pe fereastră.

CELIKA – El nu era bărbatul care să se sinucidă.

SPANOS- Dar asta a sfârșit să facă, s-a sinucis. S-a aruncat pe fereastră ca să scape de noi.

CELIKA – Vrei să-ți cos pleoapele cu un ac? Ori să-ți smulg limba? Sau mai bine sî-ți tai organele genitale? Eram foarte mică...Mama îmi povestea basme...la finalul fiecărui basm cei buni îi învingeau pe cei răi.

Tăcere.

Apoi mi-ați pus niște hârtii în față. Nu omorâsem pe nimeni...Nu avusesem nici o relație cu organizații secrete. Nu comiseseam acte ilegale. M-ați dezbrăcat.

SPANOS- Fiecare la rândul lui?

CELIKA - Goală goluță. Chiar ți-am vomat în față. Mi se părea că mi se frânge corpul în două. Era ca și cum purtam mii de tone pe abdomen. Îmi împingeai în mine o tijă ascuțită de fier.

SPANOS- Adevărul este că noi nu-ți înfigeam nimic. Dar pentru că îți acoperisem ochii așa simțeai tu.

CELIKA – Aveam impresia că eram pe punctul să mor. Apoi totul s-a oprit.

SPANOS- Era un doctor la capul tău.

CELIKA – Apoi totul reîncepea. Aveam impresia că mi se vor sparge dinții. Îmi treceați cu un aparat peste tot corpul. Într-o zi ați adus-o pe mama lângă mine. Părea toată schimbată. Îmbătrânise în așa hal atât de repede? I se întâmplase ceva. Se micșorase...devenise atât de mică...era chirictă...atât de fragilă...ca un balon de săpun pe punctul să se spargă...Lăsați-o! Lăsați-o!

Tăcere.

Ce oră era? Ce zi era? Asta era deci moartea? Ajunsesem să fac pipi peste tot. Iar dumneata spunea că mirosul de urină și de carne arsă era insuportabil și că trebuia să-și acoperi nasul. Eu vărsam...Mă puneai să curăț podeaua. Mă afiliam anumitor organizații secrete...scriam pe pereți "jos junta." Puneam explosive sub tribuna lui Patakos...urzeam mai multe comploturi... Imprimam și publicam ziarul Frontului Patriotic, trimiteam exemplare la adrese pe care le uitasem.

LILIKA – Destul Celika, destul, te epuizezi.

CELIKA – Și apoi m-ați pus față-n față cu un bărbat...I-am strigat că tot ce am putut să spun sau să semnez era o minicună. Totul a reînceput. Nu puteam să vă scap. Anii au trecut, nu-i așa? Uitasem cum să mai gândesc. Și apoi într-o zi, mi s-a ridicat legătura de pe ochi. Te-am văzut pe tine, Spanos. Ne-am privit în ochi unul pe celălalt. Și apoi din nou m-ai legat la ochi.

SPANOS- Nu puteam să facem altfel.

CELIKA – Dar eu numai puteam să uit, să-ți uit ochii, privirea...Nu puteam să uit nimic. M-ați închis într-o celulă. Acolo nu mi s-a făcut nimic rău. Într-o zi au venit niște bărbați cu șorțuri albe. Mi-am făcut niște injecții. Plângeam, dar lacrimile mele nu puteau să curgă. Ei mi-au spus să nu-mi fie frică. Și că, acum s-a terminat...Terminat...terminat. Înțeleseseră că nu eram vinovată. Am fost spitalizată. Îți căutam tot timpul ochii...vroiam să-i revăd...îi visam și noaptea...nu mai puteam să am ciclu. Îți revedem peste

tot ochii. Mi-am promis că odată scăpată, o să te regăsesc...apoi am ieșit în curtea mare...m-am întors acasă la mine...să te omor,, era ca un joc de copil. Nu mi-a fost frică de greutăți, Spanos. Acum, iată-te în mâinile mele. Asta mi-a luat șapte ani. Dar acum ești în mâinile mele. Ce spui de asta Spanos?

SPANOS- Toate astea, sunt cum ai văzut tu lucrurile.

LILIKA – Atunci, povestește-ne și tu versiunea ta despre tot ce s-ntâmplat.

SPANOS- Nu cred că ea este dispusă să o asculte cu onestitate. Sora ta este hotărâtă. Decizia ei e de nezdruccinat. Sunt șapte ani de când a luat-o. Cum aș putea să o schimb într-o noapte? Eu nu cred povestea ei. De altfel, trebuie examinată problema de la început. În ce stare se afla țara înainte de 1967? Peste tot se făceau greve...grevă la autobuze...grevă în uzine...grevă în școli...nici o siguranță a bunurilor...nici o siguranță a persoanelor...într-adevăr așa era. Studenții renunțaseră la studii...atunci când nu se băteau între ei se băteau cu forțele de ordine. Lucrurile nu puteau să continue așa...și ceea ce se aștepta s-a produs. Ai noștrii au pus mâna pe putere. Grevele au încetat dintr-o dată. Certurile s-au terminat rapid. Studenții s-au întors la universitate. Muncitorii au revenit în uzine...toată lumea și-a reluat ocupația obișnuită.

CELIKA – Pe scurt.

Spanos adresându-se Lilikăi.

SPANOS- Nu ți-am spus eu?

LILIKA – Celika, lasă-l să vorbească.

CELIKA- Fii scurt.

SPANOS- După revoluție a fost denunțată înființarea unei organizații de rezistență numită Frontul Patriotic. Numele tău și cel al prietenului tău figurau pe listă...Lucrați pentru EDA. În plus, erați membrii organizației de tineret Lambrakis. Ni s-a ordonat să vă arestăm...Asta-i tot.

CELIKA – E o crimă să ai relații cu EDA sau cu organizația de tineret Lambrakis? Primul era un partid, și cealaltă o organizație de tineret. Ambele era organizații perfect legale.

SPANOS- Nu poți să îmi ceri să-ți dau socoteală în legătură cu această chestiune. Ni s-a dat un ordin și noi l-am executat.

CELIKA – Și cred că am să-ți dau dreptate în această situație?

SPANOS- Evident că nu o vei face. Dar pune-te în locul meu.

CELIKA – Adică nici tu nu recunoști că ești vinovat?

SPANOS- Și noi avem sentimente și păreri...dar noi am executat întotdeauna ordinele care ni s-au dat. Nici mai mult, nici mai puțin.

CELIKA – Imaginează-și că într-o zi, vă arestează pe tine și pe fiul tău. Trăiești lucruri de neimaginat. Apoi, se termină totul, recunoscându-se că sunteți nevinovați. Sunteți puși în libertate. Dar cu ce preț? În acest caz crezi tu că este suficient un răspuns “am obligat să execut ordinele primare?”

SPANOS- Eu nu ți-am spus că nu ai deloc dreptate...

CELIKA – Dar acum să lăsăm acest subiect deoparte. Marele joc începe...știi cine așteaptă ca să-l sun la telefon?

SPANOS- Cine?

CELIKA – Un coleg de-al meu care păzește un copil ale cărui mâini și picioare sunt legate.

SPANOS- Cine-i acest copil?

CELIKA – Asta te-ntreb și eu. Este o persoană care dă tot sensul vieții tale. Singura persoană care contează pentru tine? Cine este?

SPANOS- Fiul meu? Dar el nu a comis nici o greșală!

CELIKA – Ce, mărturisești că ești vinovat?

SPANOS- Nu este fiul meu, nu-i așa?

CELIKA – N-ai răspuns la întrebarea mea...

SPANOS- Fă-mi ce vrei. Dar el n-a făcut nimic, înțelegi?

CELIKA – Gunoarele!

SPANOS- Blestemată să fii tu și cei ca tine! Să vă ia dracu!

CELIKA – Continuă...continuă...

SPANOS- Am făcut-o pentru țara mea...(cu blândețe) Ați fost înșelați!

CELIKA – Iar spui prostii!Ați sfârșit să ne eliberați? Ne-ați eliberat pentru că am fost judecați nevinovați.

SPANOS- Tu nu poți să fii atât de rea. Nu poți să îmi răpești fiul.

CELIKA – Să presupunem că sunt, după dumneavoastră vinovată și că participam la activitățile de rezistență.

SPANOS- Fiul meu...

CELIKA – Nu mă ascuți...

SPANOS- Cum să nu te ascult?

CELIKA – Să zicem că lucrăm pentru Frontul Patriotic? De acord?

SPANOS- De acord.

CELIKA – Care e misiunea ta?

SPANOS- Ce vrei să spui? Ce vrei să spui?

CELIKA – Păi primești salariu de la stat, de ce? Nu-ți cunoști nici măcar misiunea?

SPANOS- Ba da, o cunosc.

CELIKA – Atunci răspunde-mi la întrebare!

SPANOS- Misiunea mea...este să apăr ordinea stabilită....

CELIKA – Tu vrei să aperi ordinea stabilită torturând oamenii care ți-au fost încredințați? Dacă s-ar apăra ordinea oprind oamenii umanitatea ar deveni feroce. Și modelul său cel mai recent care era nazismul, nu s-ar mai fi prăbușit.

SPANOS- Trebuie să împiedic oamenii să violeze legile.

CELIKA – Există vreo clauză care prevede torturarea celui care a fost arestat sau a celui care e vinovat în fața legilor voastre?

SPANOS- N-am înțeles bine.

CELIKA – Ba da. Bineînțeles că înțelegi, dar nu vrei să recunoști.

SPANOS- Fiul meu...

CELIKA – Există o asemenea clauză? Răspunde!

SPANOS- Nu, dar asta se face de secole...

CELIKA – Faptul că asta se face de secole este un argument care să te salveze? Datoria ta este să aduci persoanele arestate în fața organelor de justiție. Asta scrie în legile voastre. Și tu ce-ai făcut? Tu violezi chiar propriile tale legi.

SPANOS- Fiul meu nu este vinovat. Nu-l interesează nimic în afara studiilor lui. El nu se amestecă în nimic.

CELIKA – Cel care nu se amestecă în nimic este cel care este reponsabil de dezordine.

SPANOS- Cum l-ați prins.

CELIKA – N-ai răspuns la întrebarea mea.

SPANOS- Dar e prea tânăr.

CELIKA – Ei bine...și eu eram tânără, aveam dreptul să trăiesc, să iubesc și să fiu cu cel pe care-l iubesc. Ca toată lumea. Dar am pierdut totul. Mi-ai răpit chiar și demnitatea mea de femeie.

Ea trece în bucătărie.

SPANOS- Unde l-ați dus? Mama lui îl așteaptă. Ce a făcut rău? Spune, o să-l eliberați, nu-i așa? Te implor, spune-mi, spune-mi...

Celika revine. Are un cablu lung în mână.

Ce-i ăsta?

CELIKA – Tu nu vezi? Este necesar să-ți explic la ce servește acest cablu? Ești expert în materie.

SPANOS- Lasă-mi fiul în pace. Este nevinovat.

CELIKA – Și logodnicul meu era. Mama mea la fel.

SPANOS- Nu i s-a făcut nimic mamei tale. Miști!

CELIKA – Ai făcut-o să îndure cea mai mare suferință! Ce ai fi putut să-i faci mai rău? Nu tu m-ai arătat mamei mele?

SPANOS- Ea vroia neapărat să te vadă. Ea m-a implorat.

CELIKA – În timp ce mama mea plângea, tu râdeai. I-ai permis să mă vadă ca să știe în ce hal eram, în ce stare mă aduseseseși, și ceea ce erai capabil să-mi mai faci. Nu te-ai pus în locul ei.

SPANOS- Nu-i adevărat, și eu am conștiință.

CELIKA, *într-un access de mânie*, Ah! Hristoase!...Ah! Hristoase! Tocmai el vorbește de conștiință fără să-i fie rușine...ce plăcere aveai să torturezi...plăcerea să produci țipete cu apă clocotită...dacă eu eu i-aș face același lucru fiului tău ar fi lipsă de conștiință?

SPANOS- Nu, tu nu poți să faci asta.

CELIKA – Și de ce nu? Pentru mine e singurul mod de a mă răzbuna!

SPANOS- Răzbunare! Răzbunare! Răzbunare!

CELIKA – Da, răzbunare! După aceea mama mea a murit pe neașteptate. Ea nu a putut să suporte ce i s-a făcut ficei sale. Era prea mult pentru ea. Tu ai omorât-o. Da, tu!

SPANOS- Fiul meu este nevinovat.

CELIKA – Chiar e inocent?

SPANOS- Îți jur că este. De altfel el nici măcar nu te cunoaște. Este un copil cu un caracter atât de plăcut.

CELIKA – Și eu aveam un caracter bun.

SPANOS- Singura lui greșală este că e fiul meu.

CELIKA – Nu-i suficient?

SPANOS- Dar nu el și-a ales tatăl.

CELIKA – Vrei să spui că dacă ar fi putut să aleagă el n-ar fi vrut ca tu să-i fii tată? Asta e? Acest tânăr este fiul tău. Tu nu mai poți să schimbi nimic. Nu încerca să deturnez conversația. Sau poate vrei să spui că nu este fiul tău?

SPANOS- Te rog, ascultă-mă!

CELIKA – Dacă omul moare în mod curajos, el va muri în mod onorabil. Dar are de asemenea posibilitatea să moară fără onoare. Până să afli că fiul tău este închis într-o cameră nu ți-era frică. Dar acum...

SPANOS- Și tu, n-ai fost adusă pe lume de o femeie? Nu ai avut și tu o mamă? Nu poți să faci asta! Ai toate motivele să-mi porți pică. Te rog, poți să-mi faci mie ce vrei! Dar pe el, lasă-l în libertate.

CELIKA – Nu, nu se poate pune problema să-l eliberez înaintea judecății. Încă nu l-am judecat.

SPANOS- Ce judecată?

CELIKA – Este ancheta preliminară. Ea se va desfășura după metodele pe care voi înșivă le aplicați. Înțelegeți?

SPANOS- Nu e posibil.

CELIKA – Ba da, este posibil. Vei înțelege mai bine de-ndată.

SPANOS- El nu este vinovat.

CELIKA – Chiar tu ai spus că nu s-a amestecat în nimic. Asta nu e suficient ca să nu fie vinovat?

SPANOS- Sunt milioane de oameni ca el care așteaptă în colțul lor, ca lucrurile să se întâmple. În cazul ăsta, și pe ei ar trebui să-i torturezi.

CELIKA – De ce nu s-a opus la ceea ce făceai?

SPANOS- Singurul lucru pe care el îl știe despre mine este că lucrez la securitate. Eliberează-l! El nu va putea suporta asta! El va muri în mâinile tale. Te implor ...

CELIKA – Ar fi trebuit să-ți crești fiul în așa fel încât să fie mai rezistent. Așa ar putea să suporte durerile cele mai dure.

Se aude pe stradă grupul unui mers de luptători. Celika face câțiva pași. Deschide un magnetofon.

Eu te judec ca persoană, nu-ți judec meseria. Îți amintești de Pannazot? Avea ochii mari negri, o barbă, de atâtea ori l-a auzit că spune, “Spanos, nu face asta”! De ce nu ai devenitși tu un OM ca el? De ce nu te-ai opus torturii? Ce avantaj aveai?

SPANOS- Nu îndrăzneam să fac asta.

Telefonul sună îndelung. Apoi soneria se oprește.

CELIKA – De ce n-ai devenit ca Pannozot și tu?

SPANOS- Panazot a fost dat afară. A stat mult timp într-un azil de nebuni. Apoi, a intrat în șomaj.

CELIKA – Și totul pentru că s-a comportat ca un om cumsecade.

SPANOS- Tatăl meu era sărac, era muncitor într-o brutărie, ani de zile a lucrat în fața focului. Deschidea ușa cuptorului. Punea în cuptor coca de pâine. Închidea imediat cuptorul. Sudoarea i se prelingea de pe frunte, de pe brațe, de pe tot corpul. Se ștergea tot timpul cu un șervet. Mai cu seamă că focul nu trebuia să se stingă, și nu trebuia să uite să adauge lemne. Să scoate celelate pâini din cuptor că altfel se ardea.

CELIKA - Era meseria lui.

SPANOS- De când aveam 10 ani, tatăl meu a vrut ca să încep să lucrez cu el. Eram în picioare alături de el. Mă învăța și făceam eforturi să-l ajut. Colegii meu se jucau cu mingea pe stradă. Primeam un salariu săptămînal. Dar, mai târziu, am aflat că eram plătit de tatăl meu, nu de patroni. Era important ca eu să învăț meseria. Vacanța mea de vară se petrecea întotdeauna astfel!

CELIKA – Dar aveai o meserie.

SPANOS- Iarna, după școală mă-ntorceam la librărie. Eram acolo cu cărțile și caietele mele. Asta timp de 10 ani. Tatăl meu a murit chiar în anul când am terminat liceul. Mama mea și cu mine ne-am trezit fără protecție

socială. Din fericire aveam o casă care să ne adăpostească. Să mai urmez studii superioare? Trebuia imediat să câștig bani. N-aveam timp nici să mă distrez. Patronul brutăriei m-a chemat și mi-a spus că puteam să încep lucrul în locul tatălui meu.

CELIKA – Poftim!

SPANOS- Așa, trebuia să trudesk din greu ani întregi și apoi să mor ca tata. Nu aveam posibilitatea să aleg. Dar gândind așa, nu m-am gândit la oportunitățile pe care viața le oferă uneori. La brutărie venea în mod regulat un comisar pentru care puneam deoparte pâinile cele mai coapte. Începuse să-mi vorbească deseori și îndelung. El înțelesese că nu îmi plăcea munca pe care o făceam. S-a interesat de mine și a ajuns în cele din urmă să mă angajeze la poliție ca agent.

CELIKA – Tu care erai copil dintr-o familie săracă ți-ai îndrepat arma tocmai împotriva semenilor tăi din stradă.

SPANOS- Nu puteam să mă mai întorc la brutărie. Adevărat că nu puteam. Dar cred că tu nu poți să înțelegi. Fă ce vrei.

CELIKA – Pentru tine, era mai ușor să faci oamenii pe care-i arestai să vomite sânge decât să coci pâine într-o brutărie, așa-i?

SPANOS- Eliberează-mi fiul! Lui îi plac și animalele. Are și un câine acasă. Îi plac deseasemena și oamenii. Este naiv ca toți tinerii. De altfel, este încă un copil. În ciuda vârstei lui.

CELIKA – De ce nu dai dovadă față de copiii altora de același sentimentalism și aceeași blandete de care dai dovadă față de propriul tău copil? De ce?

Se aude un vehicul care se apropie și apoi se oprește.

LILIKA- Ce se-ntâmplă Celika?

CELIKA – Așteaptă...

Ea stinge lumina și întredeschide perdeaua.

LILIKA - Ce se-ntâmplă? Mi-e frică, Celika!

SPANOS- Ajutor! Ajutor!

CELIKA – Taci din gură, ticălosule!

LILIKA – S-au urcat din nou în mașină...

Se aude zgomotul vehicului.

LILIKA - Se cară...

SPANOS - Pleacă încă o dată!

LILIKA- Nu se vor mai întoarce, nu-i așa?

CELIKA – Ticălosule!

SPANOS- O să-l lași în pace pe fiul meu? Uită trecutul!

CELIKA – Fac eforturi să-l uit. De ce ai venit aici în noaptea asta?

Sperai să te culci cu sora mea, nu?

SPANOS- Lasă-mi fiul! Lasă-mi fiul!

El se târește pe jos și lovește cu pumnii podeaua.

Fă-mi tot ce vrei!

CELIKA – Nimeni nu te va auzi! Dă dovadă de un pic de demnitate cel puțin, eu nu m-am comportat așa.

SPANOS- Mie frig!

CELIKA – Te vei încălzi de îndată. După, nu o să-ți mai fie frig niciodată. Și nici nu o să mai transpire vreodată. N-ai să mai râzi. N-o să ți mai fie niciodată foame și nici sete.

SPANOS *adresându-se Lilikăi* – Nu poți să faci nimic pentru mine? Ceea ce-i vei spune tu nu va putea să te refuze. Spune-i. “Nu face asta, eu nu vreau”. Spuneai că ea te iubește mult.

CELIKA - Nu vei schimba nimic implorând. Eu am pus să-l aresteze pe fiul tău. I-am jucat aceeași festă ca și ție. L-am forțat să intre într-o încăpere ca să-l facem să simtă aceeași durere pe care a simțit-o mama. Nu voi putea să mă răzbun decât făcându-vă să suferiți pe tine și pe fiul tău același fel de dureri. Cu un astfel de cablu...

SPANOS- Nu eu am făcut asta. Îți jur că nu eu am făcut asta...Era Lambrou. Curentul electric e foarte dureros. (*adresându-se din nou Lilikăi.*) Hai spune-i! Împiedic-o să facă asta! Fiul meu va suferi din cauza asta! Împiedic-o să facă asta. Fiul meu va suferi! Va muri! Împiedic-o să facă asta!

LILIKA – Dar tu de ce-ai făcut asta?

SPANOS- Ce-i făcut e făcut. Ești singura care poate să o împiedice. Te implor.

LILIKA – Sora mea e foarte hotărâtă.

SPANOS- La vremea aceea am făcut asta, ca să-i deturnăm și să-i facem să vorbească. Dar nu să-i omorâm. Da, da, numai ca să-i determinăm să vorbească.

LILIKA – Dar ceea ce ați făcut nu era legal. Nu era drept, indiferent în ce nume era făcut. Să torturezi 30,000 de persoane nu se poate justifica.

CELIKA- Spuneai tot timpul că tu erai cel care avea cea mai mare influență. O găleată de apă și curent electric. Ei așteaptă să le dau un telefon.

SPANOS – O să fac tot ce vrei. Nu-i suna. Sunt tată, înțelegi, tată, ști ce vreau să spun?

CELIKA – Îl vor executa dintr-un singur șoc.

Ridică receptorul.

SPANOS- Nu pot să suport această suferință.

CELIKA – Mama mea, nici ea nu a putut să o suporte.

SPANOS- Într-o zi vei fi și tu mamă și vei înțelege ce vreau să spun?
Când tu vei fi mamă...

CELIKA – Taci din gură. Am să te fac să-l auzi. Taci. Vei auzi vocea
fiului tău.

SPANOS- Nimeni nu te poate împiedica...Un lucru am să-ți cer. În
mod normal se respectă ultima dorință a celor care merg la moarte. Nu-ți cer
decât un lucru, un singur lucru.

CELIKA – Spune-mi-l.

SPANOS- Acum îi dau mai multă dreptate mamei tale.

CELIKA – Fii scurt.

SPANOS- Tot ceea ce gândeați voi, toate idealurile voastre, era deci
valabile pentru toată lumea? Toate eforturile voastre erau pentru egalitate,
pentru pace? Ce s-antmplat cu aceste cuvinte?

CELIKA – Continuă!

Ea începe să formeze numărul de telefon.

SPANOS – Așteaptă te rog, Nu face asta! Îndeplinește-mi ultima
dorință. Te rog!

CELIKA – Da văd că tot nu o zici! Imbecilule! Spune-o odată!

Ea pune telefonul la loc.

SPANOS – Nu pot să îndur dispariția fiului meu. Mai întâi...mai întâi
omoară-mă pe mine. În primul rand, omoară-mă!

Celika îl privește din nou pe Spanos și ridică din nou telefonul.

LILIKA – Gata, termină o dată cu jocul ăsta.

CELIKA – Ce tot îndrugi?

LILIKA – Nu l-am prins pe fiul tău. Fiul tău e liber.

SPANOS – O, dumnezeule! Atunci e adevărat? Nu l-ați prins? E
liber?

CELIKA – Ai stricat tot jocul.

O zgâlțâie pe sora ei.

LILIKA Respingându-și sora - Ce diferență e între el și tine? Dacă el
este balena albă, tu ești pescărița turbată care vrea să-l omoare cu orice preț.

CELIKA – Vrei să spui că omul acesta e inocent?

LILIKA – Nu e resonsabil de tot. El nu e decât o rotiță din această
mașină monstroasă care-și îndeplinește josnica datorie.

CELIKA – Vrei să spui că nu trebuie să-l omor?

LILIKA – Dacă îl omori ce vei schimba? Va fi înlocuit de îndată cu
altul.

CELIKA – Vrei să-i dau drumul?

SPANOS- Plec imediat și uit totul. Jur pe fiul meu. Uit totul.

LILIKA – Ora stingerii va-ncepe curând.

CELIKA – Să-l las să plece? Asta vrei tu? Vrei să continue să trăiască fără să fie pedepsit. Răspunde-mi!

LILIKA – Nu, bine-nțeles, dar nici asta nu-i o soluție!

CELIKA – În cazul ăsta spune-mi care e soluția?

LILIKA – În multe țări toți oamenii aceștia au fost judecați și condamnați.

CELIKA – Aici există vre-un organism destinat să judece acești oameni? E vreunul? Spune-mi-l!

LILIKA – Păi...

CELIKA *Apucând pistolul* – întoarce spatele! Își spun să te întorci cu spatele și repede!

SPANOS se întoarce cu spatele la Celika și înghenunchează. Ea se apropie, îndreaptă pistolul spre el și-l apasă pe gâtul lui.

LILIKA – Celika!!!

Rămân încremeniți pe scenă ca într-o fotografie.

SFÂRȘIT

IMPASUL

1981 Premiul Abdi Ipecki

1986 Premiul pentru cel mai bun scriitor Avni Dilligil

1987 Premiul Olandei pentru drepturile omului.

Despre piesă.

Piesa Impasul a fost tradusă în 1980 cu cam 9 ani înainte ca Ariell Dorfamn să scrie Moartea și Fata care a fost o poveste similară din Chile în 1989.

Cu această piesă Tuncer Cücenöglü a câștigat premiul pentru cel mai bun dramaturg la Concursul de Dramaturgie ABDI IPECKI organizat de Millieryet Arts Magazine în 1981.

După premiera de la Teatrul de Artă din Istanbul avându-l ca regizor pe Oben Guney, a câștigat din nou un alt premiu: Avni Dillgil pentru scriitorul cel mai de success în 1986.